

Tema d'interès: RESISTÈNCIA ALS ANTIBIÒTICS

La capacitat dels bacteris de resistir als efectes d'un antibiòtic és el que es coneix com a resistència als antibiòtics. Amb aquesta capacitat els bacteris es tornen resistents a aquests fàrmacs, de manera que no els hi fan cap efecte.

Amb l'ajuda de canvis genètics, els bacteris van adquirint aquesta capacitat de resistència, de tal forma que poden continuar vivint i reproduint-se. Aquest procés, que ja es donaria de manera natural, es veu accelerat per l'ús excessiu i inadequat dels antibiòtics.

Les conseqüències d'aquesta resistència és que les malalties a tractar s'allarguen, i s'han de tractar amb nous fàrmacs.

Causes de la resistència als antibiòtics

- Prescripció excessiva d'aquests fàrmacs
- Automedicació
- Manca d'adherència al tractament prescrit
- Ús excessiu d'antibiòtics en animals

Els bacteris resistents es troben tant en persones com en animals, fins i tot en el medi ambient. La seva **transmissió** es pot donar a través de:

- ⇒ *Consum de carn* – si els animals reben un tractament inadequat amb antibiòtics, pot ser que els bacteris resistents estiguin a la carn, que si no es cuina correctament, poden afectar els consumidors.
- ⇒ *Consum de vegetals* – si l'adob animal que es fa servir com a fertilitzant conté bacteris resistents, aquests poden contaminar els vegetals.
- ⇒ *Altres persones* que utilitzen de manera inadequada els antibiòtics poden transmetre directament els bacteris resistents, o indirectament a través del contacte amb superfícies, objectes, etc.

Alguns exemples de bacteris resistents pels quals ja no funcionen els antibiòtics són:

- ❖ *Klebsiella pneumoniae* – provoca pneumònia i infeccions que afecten nounats i persones que es troben en cures intensives.
- ❖ *Neisseria gonorrhoeae* – causa gonorrea, i es considera multiresistent, ja que s'han observat resistències a penicil·lines, sulfonamides, tetraciclines, quinolones, macròlids (inclosa l'azitromicina) i cefalosporines. Ara com ara aquesta malaltia s'ha de tractar amb una combinació d'antibiòtics.
- ❖ *Campylobacter jejuni* – provoca una malaltia entèrica que pot semblar una grip intestinal. Els bacteris es transmeten a través d'aliments o aigua contaminada, o a través de persones o animals contaminats. Segurament la utilització d'antibiòtics en els animals contribueix a aquesta resistència.

Està clar que els bacteris resistents a antibiòtics són un gran problema per tractar un nombre cada vegada més alt de malalties, i cada any hi ha persones que moren per aquesta causa arreu del món.

Prevenció

Per part dels pacients:

- Evitar l'automedicació i prendre antibiòtics només quan hagin estat prescrits pel metge.
- Respectar la dosi i durada del tractament prescrit i prendre'l seguint les instruccions.
- Una vegada acabat el tractament, portar els antibiòtics sobrants al punt SIGRE de la farmàcia.
- Cuinar bé els aliments, per eliminar els possibles bacteris resistents als antibiòtics que hi pugui haver.
- Mantenir uns bons hàbits d'higiene.

Per part dels professionals sanitaris:

- Prescriure antibiòtics només si és necessari.
- Informar al pacient sobre els riscos associats al mal ús dels antibiòtics.
- Potenciar la higiene i la vacunació.

Per part de l'administració:

- Informar sobre l'ús prudent dels antibiòtics
- Controlar l'ús d'antibiòtics en l'àmbit mèdic i veterinari
- Millorar la vigilància de les infeccions resistents als antibiòtics
- Enfortir les mesures de prevenció
- Promoure la recerca per al desenvolupament de nous antibiòtics i alternatives terapèutiques.